ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ - ΤΟ ΑΙΜΑΤΗΡΟ ΘΕΡΟΣ ΤΟΥ 1887 - Η ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΗΣ ΛΑΙΜΗΤΟΜΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΗΝ στιγμὴ αὐτὴ πλησίασε τὸν γηραιὸ κατάδικο ὁ δήμιος Τελώνης καὶ τὸν ἐφίλησε. Τὸν ἔδεσαν κατόπιν στὴ σανίδα καὶ πέρασαν τὸ κεφάλι του στὴ λαιμοδόχο. Ὁ δήμιος Ἀμοιραδάκης τράβηξε τὸ σχοινί, ἡ μάχαιρα τῆς λαιμητόμου ἔπεσε βαρειὰ καὶ τὸ κεφάλι τοῦ καταδίκου κύλησε αἱμόφυρτο στὸν εἰδικὸ σάκκο !....

Ἤρθε κατόπιν ἡ σειρὰ τοῦ Κοντογιώργου. Ὁ μελλοθάνατος κατάδικος ἦταν χλωμὸς σὰν τὸ θεάφι. Συγκρατοῦσε ὡστόσο τὴν ἀγωνία του καὶ ζήτησε πολλὲς φορὲς συγχώρησι ἀπὸ τὸ πλῆθος γιὰ τὸ ἔγκλημά του.

— Ἥμαρτον, Θεέ μου !... Ἥμαρτον, Θεέ μου ἦ... ψιθυρίζει τέλος κι' ἀφίνεται στὰ χέρια τῶν δημίων.

Μετὰ λίγα δευτερόλεπτα ὅλα ἔχουν τελειώσει... Τὸ πλῆθος ἀρχίζει νὰ διαλύεται...

«*Μεταξὺ τῶν περιέργων*, γράφουν ἡ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς, ***διεκρίνοντο ἄπειρες κυρίες καὶ δεσποινίδες, φρέσκες-φρέσκες, πρόσχαρες, γελαστὲς κι' ἀσυγκίνητες. Τὸ αἰώνιον θῆλυ***».

* * *

Θὰ σᾶς ἀφηγηθοῦμε τώρα τὰ τῆς ἐκτελέσεως ἑτέρου κακούργου, τοῦ Νικολάου Κριτζινέλη, ἀπὸ τὸ Νεοχῶρι τῆς Ἠλείας καταγομένου.

Ὁ Ν. Κριτζινέλης ἐκαρατομήθη στὸν Πύργο, ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκτέλεσι τοῦ Αὐγουστίνου καὶ τοῦ Κοντογιώργου στὴν Πάτρα.

Ποιὸ ἦταν ἄμως τὸ ἔγκλημα, τὸ ὁποῖο ὡδήγησε τὸν Μωραΐτη αὐτὸν χωριάτη στὴ λαιμητόμο ;

Θὰ σᾶς τὸ ἐκθέσωμε μὲ λίγα λόγια :

Ὁ Κριτζινέλης εἶχε ἕνα σκυλί, τὸ ὁποῖον ὑπεραγαποῦσε. Τὸ ἀγαποῦσε σὰν παιδί του ἤ, γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, πιὸ πολὺ κι' ἀπὸ παιδί του. Τὸ σκυλὶ αὐτὸ ἦταν ἡ ἀδυναμία του, τὸ καμάρι του, ἡ συντροφιά του. Δὲν τὸ ἀποχωριζόταν ποτέ. Μαζὺ βγαίναν περίπατο καὶ κυνῆγι, μαζὺ τρώγανε, μαζὺ —χωρὶς ὑπερβολὴ— κοιμόντουσαν !...

Μιὰ μέρα, τὸ σκυλὶ τοῦ Κριτζινέλη μπῆκε σὸ ἀμπέλι ἑνὸς συχωριανοῦ χτηματία, τοῦ Παν. Ζαφειροπούλου καί, μαθημένο ὅπως ἦταν νὰ μὴ περιφρονῆ τὰ φροῦτα, ρίχτηκε στὰ σταφύλια κι' ἄρχισε νὰ γεμίζη τὴν παραδαρμένη του.

Ὁ Ζαφειρόπουλος, ὁ ὁποῖος βρισκόταν αὐτὴ τὴν ὥρα στὸ χτῆμα του, τὸ εἶδε κ' ἀντὶ νὰ τὸ διώξη, ὁ χριστιανὸς μὲ τὶς πέτρες, ἅρπαξε τὸ τουφέκι του, τὸ σημάδεψε, τοὔριξε καὶ τὸ σκότωσε.

Ὅταν ὁ Κριτζινέλης ἔμαθε τὸ.... φονικό, ὅταν ἀντίκρυσε τὸ ἀγαπημένο του σκυλὶ νεκρό, ἐλύσσαξε ἀπ' τὸ θυμό του κι' ὁρκίστηκε νὰ ἐκδικηθῆ.

Οἱ χωρικοί, ξέροντας τί εἴδους ἄνθρωπος ἦταν ὁ ἀφέντης τοῦ σκύλου, συμβούλευαν τὸν Ζαφειρόπουλο νὰ φυλάγεται :

— Ἔχε τὸ νοῦ σου, τὰ μάτια σου τέσσερα, μὴν βγαίνης μόνος ἔξω ἀπ' τὸ χωριό, γιατὶ θὰ σοῦ πιῆ τὸ αἷμα ὁ Κριτζινέλης !....

Ὁ Ζαφειρόπουλος ὅμως δὲν πῆρε στὰ σοβαρὰ τὸ πρᾶγμα, περιφρόνησε τὶς φρόνιμες τῶν συχωριανῶν του συμβουλές.

— Σωπᾶτε, βρὲ ἀδερφέ, τοὺς εἶπε, μὴν τὰ παραλέτε. Αὐτὸ ἔλειψε νὰ βρῶ τὸν μπελᾶ μου γιὰ ἕνα βρωμόσκυλο.

— Ναί, μὰ ὁ Κριτζινέλης εἶνε κακοῦργος, εἶνε μοχθηρός, ἐκδικητικός, ἔχει στὴ ράχη του ἕνα σωρὸ ἁμαρτίες. Φυλάξου !...

Ὁ Ζαφειρόπουλος ὅμως δὲν φυλαγόταν. Καὶ γιὰ κάμποσο καιρὸ οἱ φόβοι τῶν συχωριανῶν του βγῆκαν ὑπερβολικοὶ καὶ ψεύτικοι. Ὁ Κριτζινέλης φαινότανε ἥσυχος, λὲς κι' εἶχε λησμονήσει τὸ λατρευτό του τετράποδο.

Μὰ δὲν τὸ λησμόνησε. Τὸ θυμόταν. Θυμόταν τὸν ὅρκο ποὔκανε. Διψοῦσε ἐκδίκησι ἡ μαύρη του ψυχή. Καὶ περίμενε μονάχα τὴν κατάλληλη περίστασι, γιὰ νὰ πάρη.... τὸ αἷμα τοῦ σκύλου του πίσω, γιὰ νὰ τὸ πληρωθῆ μὲ αἷμα ἀνθρώπινο.

Ἡ περίστασι αὐτὴ δὲν ἄργησε τέλος νὰ τοῦ δοθῆ.

Στὶς 14 Αὐγούστου —βρισκόμαστε στὸ ἔτος 1885— ὁ Ζαφειρόπουλος βρισκόταν στ' ἀμπέλι του, στὴ θέσι Ἀλινάρι, ὁλομόναχος. Ἀφοῦ ἐργάστηκε ὅλο τὸ πρωΐ, τὸ μεσημέρι ἔφαγε καὶ ξάπλωσε κάτω ἀπὸ ἕναν παχὺν ἴσκιο νὰ κοιμηθῆ. Ὁ ὕπνος τὸν πῆρε γρήγορα. Καὶ τὸν παρέδωσε σὲ λίγο σπὰ χέρια τοῦ ἀδελφοῦ του, τοῦ θανάτου!

Τί συνέβη δηλαδή ; Ἀπλούσταστα, ὁ Κριτζινέλης ἐκδικήθηκε. Ἂς διηγηθοῦμε ὅμως τὰ πράγματα μὲ τὴ σειρά τους.

Οἱ χωρικοὶ ποὺ βρισκόντουσαν τὴν ἡμέρα αὐτὴ στὰ γειτονικὰ τοῦ Ζαφειροπούλου χτήματα καὶ ποὺ εἶχαν ἐπίσης καθήσει τὸ μεσημέρι κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα νὰ ξεκουρασθοῦν, ἄκουσαν ξαφνικὰ ἕναν πυροβολισμὸ πρὸς τὸ χτῆμα τοῦ Ζαφειροπούλου. Πεπάχτηκαν ἀμέσως τότε ἐπάνω κι' ἔτρεξαν νὰ δοῦν τί συμβαίνει. Μπῆκαν στὸ χτῆμα τοῦ Ζαφειροπούλου, πῆγαν κάτω ἀπ' τὸ δέντρο ποὺ κοιμόταν ὁ νοικοκύρης καὶ τὸν βρήκανε νεκρό, μὲ μιὰ σφαίρα σπὸ κεφάλι, αἱμόφυρτο !

Μέσα σπὸ χτῆμα δὲν ὑπῆρχε κανένας ἀπολύτως τὴ σπιγμὴ αὐτή. Εἶχε λοιπὸν αὐτοκτονήσει ὁ Ζαφειρόπουλος ; Κοντά του ὅμως δὲν βρισκόταν κανένα ὅπλο. Ἄρα τὸν εἶχαν δολοφονήσει. Ποιός ὅμως ;...

Ἡ ἀπάντησι στὴν ἐρώτησι αὐτὴ δὲν ἦταν καὶ δύσκολη. Ποιός ἄλλος, ἐκτὸς ἀπ' τὸν Κριτζινέλη, μποροῦσε νὰ κάμη ἕνα τέτοιο ἔγκλημα ; Ἄλλον ἐχθρὸ δὲν εἶχε ὁ δολοφονηθεὶς στὸ χωριό.

Τὴν ἴδια γνώμη ἐσχημάτισε γιὰ τὸ δράστη κι' ἡ ἀστυνομία. Καὶ συνέλαβε τὸν Κριτζινέλη. Ὁ Κριτζινέλης ὅμως διαμαρτυρήθηκε. Ὀρκιζόταν πὼς δὲν σκότωσε αὐτὸς τὸν Ζαφειρόπουλο. Δικαιολογίες μάταιες. Κανεὶς δὲν τὸν πίστευε καὶ πολὺ περισσότερο ἡ ἀρχές.

* * *

Βλέποντας ὁ Κριτζινέλης πὼς δὲν μποροῦσε νὰ γλυτώση μὲ τὶς διαμαρτυρίες καὶ τοὺς ὅρκους, σκέφτηκε κάτι τὸ καταχθόνιο, ἀλλὰ καὶ ἄνανδρο. Ἐκάλεσε λοιπὸν τὸ γυιό του Ἀνδρέα καὶ τὸν συμβούλεψε νὰ παρουσιαστῆ στὴν ἀστυνομία καὶ νὰ πῆ πὼς αὐτὸς ἦταν ὁ δολοφόνος τοῦ Ζαφειροπούλου κι' ὄχι ὁ πατέρας του.

Ὁ υἱὸς Κριτζινέλης ἔφριξε μόλις ἄκουσε τὴ σατανικὴ πρότασι τοῦ πατέρα του.

— Σωστὰ μιλᾶς, πατέρα ; τοῦ εἶπε. Καὶ δὲν σκέφτεσαι πὼς ἂν τὸ κάνω αὐτό, θὰ πάω χαμένος;

— Τί θὰ σοῦ κάνουν ; τὸν ρώτησε ὁ πατέρας του.

— Θὰ μὲ κόψουν, αὐτὸ θὰ μοῦ κάνουν κι' εἶνε κρῖμα νὰ πάθω ἕνα τέτοιο πρᾶμα, ἐνῶ εἶμαι ἄθῶος.

— Ὥστε θὲς νὰ κόψουν ἐμένα, βρέ ;

— Ὄχι δὲν τὸ θέλω αὐτό, πατέρα, μὰ δὲν εἶνε πάλι σωστὸ νὰ βάλω τὸ κεφάλι μου στὴν καρμανιόλα. Ποιός σοῦ εἶπε νὰ τὸν σκοτώσης τὸν ἄνθρωπο ;

Κατόπιν τῆς ἀρνήσεως τοῦ γυιοῦ του, ὁ Κριτζινέλης τὸ πῆρε ἀπόφασι. Θάδινε λόγο στὴ δικαιοσύνη γιὰ τὴν πράξι του. Ὅπως καὶ ἔγινε. Δικάστηκε καὶ καταδικάστηκε σὲ θάνατο...

* * *

Ὅπως καὶ τῶν ἄλλων κακούργων, ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Κριτζινέλη ἔγινε στὶς πεντέμισυ τὸ πρωΐ. Ὅλος ὁ Πύργος εἶχε συρρεύσει στὸ μέρος ὅπου εἶχε στηθεῖ ἀπὸ τὴ νύχτα ἡ λαιμητόμος.

Ὁ κακοῦργος ἦταν κατάχλωμος. Πρὶν τὸν δέσουν στὴν εἰδικὴ σανίδα, γύρισε στὸ πλῆθος καὶ φώναξε:

— Σχωρᾶτε με, βρὲ παιδιά... Δὲν εἶμ' ἐγὼ ὁ ἔνοχος. Γίνουμαι θῦμα γιὰ νὰ σώσω τὸν γυιό μου.

Λίγα δευτερόλεπτα κατόπιν, ὁ δολοφόνος τοῦ Ζαφειροπούλου δὲν ὑπῆρχε στὴ ζωή. Ἡ μάχαιρα τῆς λαιμητόμου ἔπεσε βαρειὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς κοινωνίας.

(Ἀκολουθεῖ)

Ὁ καρατομηθεὶς στὸν Πύργο κακοῦργος Ν. Κριτζινέλης.
(Σκίτσο τῆς ἐποχῆς)

ποία δὲν εἶχε ἀρκετὲς δυνάμεις γιὰ νὰ μπορέση ν' ἀντιταχθῆ σ' αὐτὸ τὸν ὄγκο.

Οἱ Κύπριοι περίμεναν ὅτι θὰ τοὺς βοηθοῦσε ἡ Βενετία, ἡ ὁποία εἶχε προκαλέσει τὸ ἐπεισόδιο, ἀλλὰ οἱ Βενετσιάνοι ἦσαν ἀπασχολημένοι τὴν ἐποχὴ ἐκείνη μὲ ἄλλα σπουδαῖα ζητήματα καὶ δὲν ἔδωσαν καμμιὰν ἀπάντησι στὶς ἐκκλήσεις τῶν Κυπρίων.

Ἔτσι οἱ Γενοβέζοι, χωρὶς δυσκολία, κυρίευσαν τὴ Φαμαγούστα καὶ αἰχμαλώτισαν τὸν βασιλέα Πέτρο Β'. Ὁ βασιλεὺς τότε, γιὰ νὰ μὴ χάση τὸ στέμμα του, ἀναγκάστηκε νὰ ὑπογράψη μιὰ ταπεινωτικὴ συνθήκη, μὲ τὴν ὁποία ἐδέχετο νὰ πληρώση στὴ Γένοβα σεβαστὴ ἀποζημίωσι καὶ ἐτήσιο φόρο. Γιὰ ἐξασφάλισι μάλιστα, θὰ ἔμεναν ὅμηροι στὶς φυλακὲς τῆς Γένοβας ἕνας θεῖος του, δυὸ ἐξάδελφοί του καὶ πολλοὶ πρόκριτοι καὶ αὐλικοί του. Ἀλλὰ ἡ σπουδαιότερη ἐγγύησι ἦταν ἡ Φαμαγούστα, τὴν ὁποία κράτησαν οἱ Γενοβέζοι...

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟ
Τὸ ἀριστούργημα τοῦ Ἀλεξ. Δουμᾶ
«Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΜΑΡΓΚΩ»
Νέα λογοτεχνικὴ μετάφρασις.